14. številka. Ljubljana, v torek 19. januvarja. XIX. leto, 1886.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Avstrijski Nemci in ravnopravnost.

„Neue freie Presse“ donesla je v številki od 8. t. m. članek o jezikovni debati na Českem, kateri je vsled farizejske zavijače, s katero si avstrijski Nemci narodno ravnopravnost tolmačijo, ter sami sebi in Slovanom peska v oči mečejo, vreden, da ga našim častitim čitateljem v prevodu in z nekaterimi opazkami tu podajamo:

„Kakor vsako leto od razglasa one osodepolne jezikovne naredbe, tako se je tudi v letošnjem zasedanju českega deželnega zbora vnel strasten boj mej obema narodnima strankama. Že v prvi zborovi seji, v kateri se je imel razpravljati Plenerjev predlog o razločitvi nemško-českih okrajev, razvilo se je celo jezikovno vprašanje. Čehi in fevdalci obrnili so se jednakomerno ne samo proti zgodovinsko utemeljenemu pravu nemškega jezika v celej državi — katere ud se tudi Čehi zmatrati morajo — marveč tudi proti čisto naravni zahtevi, da se v okrajih z nemško večino prebivalstva, rabi v javnosti izključljivo nemški jezik. Ali že ta prva seja poučila nas je zopet, da je razprava jezikovnega vprašanja v českem deželnem zboru popolnem neplodovito početje, katero se bode v tem deželnem zastopu jedva za jeden korak svojemu koncu približalo. Jasno nam je torej, ako zastopniki českih Nemcev čutijo živo potrebo, da povsod, kjer koli se jim na javnih odrih prilika k temu ponuja, svoj glas proti zatiranju nemštva pouzdignejo, v državnem in deželnem zboru proti pritiskanju Nemcev protestirajo, in položaj, kakor ga je jezikovna naredba v kvar nemštva ustvarila, brezozirno obsojajo. Razumljivo nam je, ako vsako priliko porabijo, dokazati, da je mogoče doseči le na potu popolne razločitve kak znosljiv položaj sobitja obeh narodnostij na Českem. Navzlic temu spozna se lahko kako tenka nit Plenerjev predlog in jezikovni boj s kompetenco deželnega zbora veže, — ta tenka nit je moč in pravica deželnega zbora českega, novo razdelitev nemško českih okrajev priznati ali ne.“

„Bistvo jezikovnega boja — v katerem centralna državnemu zboru odgovorna vlada prvo ulogo igra — pa zahteva, da se isti na drugem kakor na deželnozborskem terenu izbojuje; slednjega že taktični razlogi ne priporočajo, ker so zastopniki Nemcev v deželnem zboru českem, ravno tako v manjšini — kakor v državnem zboru. In že to, da Čehi na vsaki način jezikovno vprašanje v deželnem zboru dognati žele, da Rieger, posnemajoč Poljake, jezikovno vprašanje kot notranjo deželno zadevo zmatra, že to nam je uzroka dovolj, naše nemške rojake na Českem k največjej opreznosti opozarjati. Reklo bi se v resnici dejanski položaj strmoglaviti, ko bi hoteli samo o specifično nemško-českem jezikovnem boji govoriti. Naša ustava ne govori samo o ravnopravnosti nemškega in českega jezika, — marveč razglaša vse deželne jezike kot ravnopravne. Ravnopravnost obsega toraj vse avstrijske deželne jezike. Ustava priznava vsem jezikom jednako pravico, ali pa se o ravnopravnosti v zmislu državnega temeljnega zakona niti govoriti ne da. Mi poznamo samo jedno ravnopravnost — ravnopravnost jezikov v državi, — ravnopravnost v pojedinih deželah pa je samovlastni stvor interesovanih narodnostij.“

„Skrajni čas je že, da se jezikovno vprašanje ne razpravlja še na dalje s pokrajinskega, marveč z državnega stališča; kajti na Štajerskem, Kranjskem in celo na Koroškem že vzgojuje se na umeten način položaj, kateri nam mora v posledici poroditi pojave, kakeršni so na Českem. Pojem ravnopravnosti pa niti v teh deželah ne more biti drugačen kot splošen, kakor je v državnem temeljnem zakonu ustanovljen, in Nemci v teh deželah ne potrebujejo manj podpore in varstva kakor na Českem. Postojanke Nemcev pa se morajo proti napadom veliko-slovenstva, z jednakimi utrdbami zavarovati kakor proti napredujočim Čehom. Vsled tega se tudi v jezikovnem vprašanji ne smemo posluževati partikularistične taktike, in je le državni zbor jedini ustavni terên za konečno rešenje jezikovnega vprašanja vseh kronovin.“

„To uvidi se že iz odnošaja, da je jezikovno vprašanje v obče, neločljivo od vprašanja o državnem jeziku, — in Plener je brzopripraven, kakor vedno, na Riegerjeve sentimentalne sanjarije o češki spravljivosti, odgovarjal, da na uredbo jezikovnih odnošajev v Avstriji, brez priznanja nemškega kot državnega jezika niti misliti ni. Ako Rieger misli, da je česka kultura starejša od nemške, je to dokaj otročja zabava, katera pa z razvojem avstrijske države nič opraviti nema. Ta država se niti v jednem štadiji svojega obstoja in razvoja nemškemu življu in nemškemu jeziku odreči ni mogla, kakor se tudi danes nemškemu državnemu jeziku odreči ne more, ako neče postati popolno različno ustrojena skupina. Seja deželnega zbora českega 5. t. m. nam je ravnokar jasno pokazala, da še celo avstrijska vojska ni varna pred česko brezmejno poželjivostjo; poslanec Matuš misli, da sta v našej vojski nemškemu jeziku prevelika veljavnost in delokrog odkazana, ter že zdaj svojim domišljavim rojakom česko domobransko vojsko s českim poveljnim in službenim jezikom riše. Ko je poslanec Knotz v adresni debati na utihotapljenje narodnega razpora v našo vojsko merodajne kroge opozarjal, navstal je v oficijoznem časnikarstvu silen vihar, in z ministerske klopi navalila se je na nemško liberalno stranko zatožba, da hoče v našo vojsko narodni razpor zasejati. Kak izraz bode pač grof Taaffe znašel, da zahtevo poslanca Matuša, da se slovanskim jezikom v naši vojski primerna veljava odkaže, dovoljno označi? Ali ne uriva ravno ta zahteva vsakemu prejasnega prepričanja, da ne samo država kot taka, marveč tudi nje najvažnejša inštitucija — njena vojska, na katere pristni avstrijski duh vsaki državljan v trenotji nevarnosti svoje upanje stavlja, — zakonitega priznanja nemškega kot državnega jezika v obrambo pretečih slovanskih navalov živo potrebuje?“

„Avstrijski Slovani so svojo ulogo menjali. Koliko časa je komaj, kar so nam Čehi in Slovenci neprenehoma zatrjevali, da ne zahtevajo druzega, kot varstva in obrambe proti preteči germanizaciji. V resnici pa se v Avstriji od Bachove dobe naprej ni več germanizovalo, že od početka konštitucijonalne dobe bili so Nemci le na obrambo svojih lastnin proti razširjajočemu se Slovanstvu omejeni,

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinsk roman.

(Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

III.

(Dalje.)

— Toda kdo ve, meni Tonica, če ga ni zavela baš neumna želja, upozoriti jih na se, do tolikih blodenj in zločinov? A sicer, pridene, morebiti s tajnim namenom, da bi se umirila, brez dvojbe zelo preuveličavajo pripovedovanja o njem. Meni se nekako zdi, da nekoliko prestrogo sodimo te ljudi, kateri se zovo hudodelci, in moj pojem o božjej dobrotljivosti se ne ujema prav dobro z mislijo, da bi bilo možno, toliko strašno zabloditi.

— Zvaja te blagohotno tvoje srce, zavrne jo gospa Albertova. Res je, da je brezmejno zlo nezdružno z našo idejo o skrajnej dobrotljivosti Stvarnikovej ter o sovršenosti njegovih del; toda njemu se je izvestno zdelo potrebno njih soglasju, ker je je pridejal poleg dobrega in lepega vsakej stvari, katerokoli je vzbudil v živenje. Zakaj ne bi bil zasejal v človeško družbo razdirajočih in grozodejnih duš, razmišljujočih vedno le o morjenji, kakor je dal v pustinjah svobodo strašnim tigrom in leopardom, da pijo kri drugih živalij? Če prav je princip vsega dobrega, hotel je trpeti zlo v moralnem sveti; in ni li dal grdih podob nekaterim stvarem v fizičnem sveti, če prav je roditelj vse lepote in če prav mu je bilo možno, okrasiti svoja dela s tolikimi krasili, kolikor se mu je hotelo? Ni si li opazila, da je izvolil pritisnoti odurno znamenje najgabnejše grdote zlohotnim ter opasnim bitjem? Spominjaš se li one vrste snežnobelega jastreba, katerega je prinesel otčev dopisnik z Malte? Njegova zvunanjost nema ničesar neprijetnega, njegovo perje je jako čisto in celo krasno; če ga vidiš od zadaj na katerem iz raztresenih kamenov grobja, koder prebiva, zaželiš, približati se mu ter ogledati ga natanje; a če se skačoč obrne na svojih tenkih nogah ter upre na te svoje oko, polno krvavega, s široko mrtvaško kožico kakor s posastno krinko okroženega ognja, strese te njega gnusnost. Uverjena sem, da je kljubu najlaskavejšemu videzu baš tako tudi z zlobniki, ter da se razpozna na prvi pogled na njih razločno znamenje zavrženja, s katerim jih je Bog označil, — ustvarjaje jih za zločinstvo.

— Po tem takem, pravi Tonica, silsč se s smehljanjem, tvoja domišljija ne pripisuje posebno mamlive čarote načelniku bratov obče blaginje, ti imaš menda čuden pojem o lepoti Ivana Zbogarja.

Gospa Albertova si je osobito lahko predočevala stvari, s katerimi so se nje misli bavile, ter si je bila takoj sestavila podobo najsurovejšega razbojnika. Baš je hotela odgovoriti svojej sestri — kar se začuje šum brzih korakov za njima, kder se je zavijala pot.

Noč je že do cela otemnela in šetatelji so se razšli po hišah, razsejanih sem ter tam po amfiteatru. Sestri se, tresoč se, ustavita; mučno so jo vznepokojile mrkle slike, plavajoče jima pred očmi. Nepremično in sapo k sebi držeč poslušata. Sladak in milozvučen glas, glas, kakeršni z lahka zazibavajo skrbi ter dvigajo duha gori v blažene višave, v sovršenejše živenje, razkadi njiju nemir ter ju prijetno dirne.

Pel je mlad mož: o tem je uverjalo nežno in sveže mu grlo. Bil je ogrnen v kratek plašč po beneškem običaji, ter je imel na glavi s perjem ovenčan klobuk; šel je gori na stezo, ali prav za prav skakal je s skale na skalo kakor nočna prikazen, ponavljajoč refren slepega starčka:

„Če bi rasla kedaj, mlada rastlina, v kakem

— vse lamentacije o germanizaciji bile so samo poskus, prikrivati zmagonosne navale slovanstva. Danes pa so se že naveličali še dalje pod tujo zastavo jadrati, poprijeli so ofenzivo, in poslanec Matuš izrazil se je suhoparno, da Čehi nemški državni jezik le radi tega perhorescirajo, ker bi zabranjeval slovanstvu svoje meje razširjati, — in one nemštva potiskati. S tem so Slovani slednjič resnico priznali o onem boji, kateri Avstrijo v temelji vzburja. Slovanstvo uriva svojo zagozdo in pomika svoje predstraže vedno dalje proti zahodu, meja nemške narodnosti pa se vedno bolj nazaj potiska. Avstrijskih Slovanov konečni cilj je, kakor je že pred sedemintridesetimi leti največji nemški državnik priznal, Moravsko in Česko v jedno Veliko-Česko, — na jugu pa Štajersko in Ilirsko v drugo slovansko državo združiti. Kar se nam je dozdevalo takrat zračna fantazmagorija, približuje se dandanes že jako svojemu uresničenju. Narodni boj na Češkem ni druzega, kakor posledica napora, s katerim se Nemci za svoj lastni obstoj in za obstoj države, prodiranju Čehov v bran postavljajo; ravno tako kakor je prodiranje veliko-hrvatstva uzrok narodnih bojev na Štajerskem, Kranjskem in Hrvatskem. — Popolna zavest te situvacije dela narodni boj tako silno oster, naudaja pa Nemce na Češkem s pogumom in vztrajnostjo za nove boje, s katerimi jim preti sila slovanskega razširjanja.“

Tako razlagajo narodno ravnopravnost ti nezmotljivi nemški tolmači umetnih in naravnih zakonov. Razsodnemu čitatelju tu ne treba komentarov, zavijače te bijejo same sebe po zobeh.

Nemški državni jezik je zgodovinsko utemeljeno pravo, nemški javni jezik v okrajih z nemško večino prebivalstva je čisto naravna zahteva! — no — in češki javni jezik v okrajih s česko večino? — slovenski javni jezik v izključljivo slovenskih pokrajinah Kranjske, Štajerske, Koroške? — kaj je to? — in kaj druzega kot grdo nasilstvo Veliko-Čehov, Veliko-Slovencev in Veliko-Hrvatov, — kaj druzega kot brezsrčno zatiranje nemške narodnosti in jedino zveličavne nemške kulture! Ako avstrijski Nemci kar odkrito po odpadu od Avstrije hrepene ter v nemški rajh škilijo, — ako Dunajski nemški študentje hodijo kar naravnost v Berolin k centralnemu nemškemu bogu cesarju Viljemu in njegovemu prvemu svetniku Bismarcku prodajat maslo svoje veliko-nemške udanosti, — za Boga, to je nedotakljiva lojalnost in poštenost. No, in združenje česko-moravskih pokrajin s češkim jezikom? — združenje slovenskih okrajev Koroške izključljivo slovenske Spodnje Štajerske s Kranjsko? — združenje hrvatskih pokrajin? — združenje avstrijskih Slovanov v celotne jednojezične pokrajine pod habsburškim žezlom? — kaj je to? — no kaj druzega kot nelojalnost — in recimo naravnost — državno izdajstvo!

Ako bi se pri slovanskih oddelkih avstrijske vojske, rabil dotični slovanski kot službeni in poveljni jezik, — ako bi, recimo slovenski polkovnik, v kritičnem trenotji stopil na čelo svojemu slovenskemu polku ter svojim rojakom-vojakom — v materinem jeziku polagal važnost trenotja na srce, jim povedal, da je ž njimi vred zapustil v isti domovini krvavečim srcem ljubljeno ženo in otroke pa da je pripravljen na čelu svojih rojakov žrtovati dragocena kri za domovino, — kaj bi bilo to? — no, kaj druzega kakor izdaja — razpad vojske — propast monarhije! Kajti po umovanji avstrijskih Nemcev, zmožna je le nemška komanda avstrijske vojake v nesmrtne junake preustvariti, le jedino nemška „štatsšpraha“ Avstrijo pogibelji rešiti. To nemško vpitje, logično na slovenski jezik preloženo: nemška „štatsšpraha“ in „komanda“ so jedina sredstva, Avstrijo za bodočo **prusko pokrajino** preparirati — in avstrijske Slovane v veliko-nemškem morji potopiti. To je jedro in konečni cilj avstrijsko-nemške ravnopravnosti, katero vse nemške firme zastopajo.

Sicer pa nam kot merodajen izraz nemškega mišljenja, gori navedeni članek podaje zlati nauk — kateri si naj vsi avstrijski nenemški državni poslanci globoko utisnejo — da je **jedino prava pot in skrajni čas, da se vsem avstrijskim jezikom popolna in dejanska ravnopravnost, jedenkrat za vselej v državnem zboru izvojuje.** Kujte železo, dokler je vroče — in dokler ga imate v rokah.

M. D—r.

Deželni zbor kranjski.

(XII. seja dne 11. januarja 1886.)

(Dalje.)

Poslanec Dev poroča v imenu odseka za poročilo deželnega odbora zastran slovenskega uradovanja pri deželnih uradih.

Poročilo se glasi:

Slovensko uradovanje pri deželnemu odboru podčinjenih uradih, katero je bilo z ukazom deželnega odbora z dné 20. januvarija l. 1879, številka 7410, močno omejeno, pričelo se je zopet faktično po nastopu sedanjega deželnega zastopa leta 1883, in sicer na podlagi ukaza deželnega odbora z dné 5. februvarija l. 1870, štev. 4829 l. 1869.

Izvrševaje sklep slavnega deželnega zbora XIII. seje dné 17. oktobra l. 1884, po katerem imel je s 1. junuvarijem l. 1885 počenši pri vseh, deželnemu odboru podrejenih deželnih uradih postati slovenski jezik uradni jezik, in deželni odbor določiti, katere izjeme bile bi po sedanjih razmerah od tega sklepa še potrebne, sklenil je deželni odbor v sejah dné 12. decembra l. 1884, potem 6. marcija in 12. junija l. 1885, štev. 7683 l. 1884, 363 in 3271 leta 1885 sledeče:

1. Gledé uradnega jezika pri deželnih uradih razveljavi se dotični ukaz deželnega odbora z dné 20. januvarija l. 1879, štev. 7410, ter veljajo zopet ona glavna načela, ki so bila objavljena z ukazom deželnega odbora z dné 5. februvarija l. 1870, štev. 4829, kateri je tukaj v prepisu priložen; izjeme od slovenskega uradovanja, ki so bile takrat sklenene, ostanejo tudi zdaj veljavne, kolikor se ne predrugačijo s tem odlokom.

2. Na vse madjarske in italijanske dopise državnih in avtonomnih oblastev odgovorja se v slovenskem jeziku, v katerem se tudi posluje z vsemi civilnimi oblastvi na Hrvatskem, na Goriškem in v Dalmaciji.

Raznim civilnim oblastnijam na Ogerskem in v druzih kronovinah in deželah dopisuje se v nemškem jeziku. Na nenemške dopise omenjenih oblastev se pa odgovarja slovenski. Poslovanje z vsemi vojaškimi oblastvi je nemško.

3. Uradni jezik v poslovanji z domačimi občinami je v obče slovenski; le z občinami z nemškimi prebivalci uraduje se nemški, namreč z vsemi občinami Kočevskega sodnijskega okraja, razen občin Kostel, Trava, Osivnica in Draga, ker so le-te občine večinoma slovenske; nemški se uraduje tudi z nemškimi občinami Poljane in Čermošnice v Novomeškem in z občino Smuka v Žužemberškem sodnijskem okraji, potem z občino Planina (Stockendorf) v Črnomeljskem in z občino Bela Peč v Kranjskogorskem sodnijskem okraji.

4. V poslovanji v zadevah zemljiške odveze ostane pri deželnem knjigovodstvu in pri deželni blagajnici uradni jezik nemški.

5. Pri deželnem stavbenem uradu ostane za sedaj še nemški uradni jezik.

6. V poslovih z okrajnimi cestnimi odbori posluževati se je v obče slovenskega jezika gledé na posebne razmere jednega ali druzega cestnega odbora pa tudi po potrebi nemškega jezika.

7. V prisilni delavnici ostane nemško uradovanje kakor do zdaj, le poročila na deželni odbor spisujejo naj se slovenski, razen tedenskih raportov, kateri sa pošiljajo tudi na c. kr. deželno vlado.

To se naznanja vsem deželnim uradom in zavodom v spolnovanje z dostavkom, da splošno veljajo določbe ukaza deželnega odbora z dné 5. februvarija leta 1870, številka 4829, gledé uradnega jezika, v kolikor se spričujočim ukazom ne predrugačijo.

Poročevalec poslanec Dev izraževaje željo, da bi se izjeme v kratkem popolnem odstranile, nasvetuje, da se poročilo vzame na znanje. Obvelja.

Za ta nasvet glasuje nemški poslanec Luckmann, da si bi ga bil Dežman rad pregovoril. V imenu gospodarskega odseka poroča poslanec Faber o popravkih na cestah, ki so v zvezi s cesto z Grosupljega na Krko in nasvetuje:

1. Poročilo o stanji nameravanih popravkov pri cestni progi od Črmošnic na Blatnik do Vrčič, kakor glede cestnih prog Vrčič-Črnomelj in Črnomelj-Vinica se vzame odobravaje na znanje, ter se deželni odbor pooblašča, da sme okrajnemu cestnemu odboru Črnomeljskemu dovoliti primeren donesek iz deželnega zaklada v to svrho, da se napravijo tehnična dela za popravke na cestni progi Vrčič-Črnomelj in Črnomelj-Vinica. Ob jednem pa se deželnemu odboru naroča, deželnemu zboru v prihodnjem zasedanji poročati, kakošen uspeh, da je imelo pregledovanje omenjenega načrta, katero se ima izvršiti na lice mesta.

2. Deželni odbor se pooblašča okrajnemu cestnemu odboru Novomeškemu v ta namen, da se pripravi in zagotovi stavbeni zaklad za dela na cestni progi Črmošnice-Blatnik-Vrčič, katera naj bi se, če le mogoče še l. 1886 vršila, po razmeri proračuna, kateri ima predložiti:

---

gozdi, koder gospoduje Ivan Zbogar, kruti Ivan Zbogar.“

Dospevši na malo vzvišenejšo skalo, radi svoje belote razlikujočo se od mračne okolice, postal je ter kakor bi trenol utihnol; po kratkem molku zaslišal se je s kraja, kder se je bil ustavil, divi vsklik, toliko bolesten, toliko strašan in toliko turoben, da ni bil podoben človeškemu glasu; in v istem migi ponovil se je ta surovi vzdih, sličen glasu hijene, izgubivše svoje mladiče, na dvajset različnih krajih gozda, potem neznanec izgine, zapevši svojo romanco.

Tonica se je do cela umirila stoprav ustopaje v mesto. Spomnevši se na to, obetala si je često, da ne ostavi nikdar več toli pozno Farnedo. Ali pozneje razmišljaje o tem, našla je, da je nje strah neosnovan ter da se dá vse, kar jo je razburilo, naravno razlagati; toda trudila se je zaman: nje slabotnost in boječnost preobladali sta takoj zopet vse napore nje razuma. Nje rahločutje, baveče se premalo z zunanjimi stvarmi, oprijemalo se je bolj in bolj vznemirljivim dozdevkom; zabrajala je v negotova, nedoločna razmišljevanja, razvijal se jej je nepokojen pojem o sveti, in mračil se je od dne do dne bolj radi nje osamljenosti, nezauplivosti in ker se je udaljevala vsem mnogobrojnim družbam; včasih jej je boječnost toliko zmela misli, da je zašla v nekako blodnjo, budečo jej sram in zgražanje. Gospa Albertova jo je opazovala z veliko bolestijo; toda verna svojej zistemi o razvedravanji, obetala si je vedno, da bode z raznoličjem dovolj bavila nje duha, dokler ga jej ne poda srečna in naravna strast, ter jej ne prerodi srca. To je bila poslednja, to je bila tudi najprijetnejša in glavna nje nadeja. In zares ni treba o ničemer obupati za one, kateri še niso bili zaljubljeni: njih bitje se ima še dopolniti in sicer z dopolnilom, kateri pogosto zareže usodno v vse živenje.

IV.

[illegible] prikazale so se čudne podobe, nenadejane in važne: in ne vedel bi reči, ali je prouzročilo tako blaznenje dremljoče bedenje ali budno spanje.

Naši znanki sta se i posle šetavali po Farnedi; samo je gospa Albertova gledala, da sta prihajali zgodaj ter se vračali v Trst, predno se je nagnol dan. Bilo je pekoče vreme i košatih hrastov senca je jedva dovolj osvežala vzduh ter hladila solnčno vročino, kedar je pihal afričanski veter črez zaliv. Gabni, motno-žolti a vender slepilni oblaki se kopiče na jednem deli neba, vlače se ter padajo s svojih velikanskih višav kakor ognjena lavina, raztegno, vzravnajo ter ustave se. Zamolkel hrum je spremlja ter prestane, kedar se ustanove: tedaj je cela priroda vklonena od strahu, kakor žival, upirajoča nepremično pogled v pretečo jej pogubo, da bi jej ušla. Vse je tiho: ni lista ni, da bi zašumljal, ni mrčesa, da bi začvrčal pod mirno travo. Če obrneš oko proti onej plati, koder bi imelo biti solnce, vidiš iz svetlih atomov sestavljen plavajoč poševen steber predrobnega prahu, da ga je odnesel široko iz puščave, svedoči njegova kakor opeka rudeča barva. Inače se ni migljaj ne opazi, izimši morebiti let jastreba, krožečega gori vrh obnebja ter kažočega od daleč svoj plen, kateri je teža tega zlonosnega vzdušja potrla. Ni glaska ni čuti, izimši morebiti ostri in žalobni krik razbojnih živalij, katere podi divji nagon in misel, da se bliža konec sveta, da tuleč zahtevajo za se ostanke bitij, namenjenih njim. Celo človek se udaje kljubu svojej moralnej sili tej oblasti, proti katerej še nikoli ni izkušal svojih močij. Ponosno mu čelo se nagiblje proti zemlji, udje mu slabe ter omahujo; brez poguma in moči pade in pričakuje v neokrepnej medlobi, da ga nežnejši vzduh vzdrami, razbudi mu duha, ogreje mu kri ter oživi prirodo.

(Dalje prih.)

a) Za l. 1886 še drugo, toda 5% ne presegajočo priklado na neposredne davke z izvanrednim nakladom vred naložiti ter zaradi pobiranja potrebno ukreniti, dalje temu cestnemu odboru v isti namen za zdaj

b) zagotoviti podporo iz deželnega zaklada v znesku 200 gld. ter po napredku stavbe izplačevati.

3. Nova cesta od Grosuplja na Krko ostane do tja, ko se bode tukajšne cestne zadeve, kolikor se tiče javnih neeraričnih cest in potov, z novim cestnim zakonom konečno uredile in se bo uvrstenje te ceste zvršilo, kakor doslej v neposredniji oskrbi deželnega odbora, kateri se pooblašča, da dotične stroške po dosedanjem načinu plačuje iz deželnega zaklada.

Predlogi se vsprejmo. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. januvarja.

Državni zbor je sklican na 28. t. m., da nadaljuje svoje zborovanje. V februvarji se že začne budgetna debata, ki bode letos jako burna. Ne le, da bodo slovanski poslanci zahtevali uresničenje jednakopravnosti, temveč tudi Nemci bodo prišli s svojimi rekriminacijami. Knotz in tovariši bodo zopet v državnem zboru se pritoževali o upravi na Češkem, ker v českem deželnem zboru neso mogli vsega povedati, kar bi bili radi.

Še bolj kakor pri nas, prezira se narodna jednakopravnost na **Ogerskem.** Tako pišejo slovaške „Narodnie Noviny“, da je okrajni sodec v Maroškem okraji ukazal, da mora prebivalstvo tega okraja od Novega leta sem k svojim ulogam prikladati le madjarske priloge, ali pa vsaj madjarske prevode prilog, ker sicer se na nje ne bode oziralo. In vendar določuje član 44. zakona z leta 1868, da se vsak sme pri okrajnem sodišči posluževati onega jezika, kateri se govori, kje dotičnik biva, in da sodec mora v tem jeziku zaslišavati stranke, strankam razlagati važnejše dokumente, ali jih celo prevajati, ako so pisani v kakem jeziku, katerega stranka ne razume. V vsem zakonu se prav nič ne omenja, da bi okrajno sodišče smelo zavračati nemadjarske uloge ali pa zahtevati madjarske prevode nemadjarskih prilog. Omenjeni okraj je pa slovašk. Še celo v okrajnem imeniku, kateri je izdal ministerijalni tajnik Kollerfy v kraljevi ogerski pisarni za statistiko v 1875 letu, stoji: „Marot ima 2125 slovaških prebivalcev in nobenih drugih“. Razumljivo je samo po sebi, da so zadolžnice in drugi taki dokumenti, kateri se prilagajo tožbam, pisani v slovaščini, katero vsakdo razume. In vsi ti papirji morejo se le tedaj prilagati, ako se jim pridene madjarski prevod. In kaj bode posledica tega? Prevod, ne pa izvirnik, bode podlaga razsodbi, in vsled tega more navstati nevarnost, da obsodba ne bode pravična. To je prav tako, kakor bi se s takimi naredbami hotelo reči Slovakom: Ti jednakopravni Nemadjar imaš pravico, da ne razumeš naših sodišč in njih izrekov, kajti zato so notarji in eksekutor; ako pa hočeš, da se bode oziralo na tvoje zasebne slovaške dokumente, vzemi svoj ne baš preveč rejeni denarni mošnjiček ter preskrbi si za drag denar madjarski prevod; madjarsko-patrijotičnih pisačev ti ne manjka. To gotovo ni vesela jednakopravnost. „Narodnie Noviny“ še pristavljajo, da so pričakovale, da bode kateri izmej šestdesetih poslancev, kateri so slovaškim volilcem ob svojem času obljubili, da se bodo vestno potegovali za njih pravice in interese, povzdignil svoj glas in opozoril vlado, kako postopa Maroški okrajní sodec, toda vsi so molčali. Tako molčé vsi oni, ki sicer vpijejo, da jim je blagor slovaškega naroda pri srci.

Vnanje države.

V kratkem bode več **bolgarskih** častnikov, kateri so se odlikovali v poslednji vojni, evanzovalo. Kapitan Petrov, ki je še le 25 let star, in je pokazal nenavadno vojaško nadarjenost, imenovan bode polkovnikom ter načelnikom generalnega štaba, kapitan Panov, ki je izvrsten topniški častnik, bode tudi imenovan polkovnikom in se mu bodo izročili posli brigadnega generala. Več druzih kapitanov bode imenovanih za majorje in podpolkovnike. Nadalje je knez podelil 1 zlato in 100 srebernih svetinj. Zlato svetinjo dobil je nek mohamedansk Vzhodnorumelijec. 13 mohamedancev je pa dobilo srebrne svetinje.

Ne le, da je **Srbija** odklonila zahtevo vlastij, da bi demobilizovala, sklicala je zopet celo drugo rezervo na 12. januarja po pravoslavnem koledarji. Kakor se poroča, se bodo vojaki takoj odposlali v Niš in se bode zaradi prevažanja vojakov zopet za nekaj dnij ustavil privatni promet. Sklicanje druge rezerve vzbudilo je veliko nevoljo mej narodom, kateri želi miru.

Turčija in **Bolgarija** se še nikakor nesta sporazumeli zastran Vzhodne Rumelije. Knez Aleksander odločno zahteva, da se Vzhodna Rumelija mora popolnem zjediniti z Bolgarijo v vojaškem in administrativnem oziru. Sultan pa še sedaj toliko ne mara privoliti.

Kakor „Przegląd“ poroča, pisal je nemški cesar **ruskemu** carju pismo, v katerem ga prosi varstva nemškim naseljencem v Rusiji, h kratu ga tudi nagovarja k spravi z bolgarskim knezom. To pismo je carju izročil grof Adlerberg.

Ruski veleposlanik Nelidov izročil je **turškej** vladi noto, da mora hitro izvesti član 61. Berolinske pogodbe, ki govori o reformah v Armeniji. Ta nota je vzbudila veliko nevoljo v Carigradu, kjer že tako prav ne zaupajo Rusiji. Govori se, da se po Armeniji razširjajo knjižure, ki narod ščujejo k ustaji. Turška vlada se mora bati, da ne bukne vsak čas ustanek v Armeniji, zlasti sedaj, ko se je že Rusija potegnila za Armence. To bi utegnilo pospešiti le razpad turške države. Najbrž bi Rusija se tudi z vojno silo potegnila za Armence, ako bi Turčija ne hotela ali ne mogla izvesti omenjenega člana Berolinske pogodbe.. Zategadelj pa Turčija nadaljuje oboroževanje. Sklicala je 100 batalijonov redifov, naročila več topov in konj. Sultan se pogostem posvetuje z maršali, v pomorskem ministerstvu pa imajo vsak dan admirali posvetovanja. Vse to kaže, da v Carigradu ne verjamejo, da bi se sedanje zmešnjave v orijentu mirno poravnale.

Grki so jako nevoljni na Anglijo. Pričakovali so namreč, da bode Anglija podpirala njih težnje, a sedaj se angleška vlada kaže odločno nasprotno proti Grkom. Finančno stanje na Grškem je jako slabo, tako slabo, da se je angleškemu poslaniku v Atenah sir Horace Rumboldu potrebno zdelo opozoriti Angleže, kateri imajo grške papirje, da se Grška bliža državnemu bankerotu. Izdelal je namreč o tem obširno poročilo, katero se je potem objavilo po angleških listih. S tem je pa Grkom silno škodoval, vzlic vsemu prizadevanju sedaj vlada ne more dobiti dosti denarja na posodo. — Ako Grška ne bode demobilizovala, so nekda Turki odločno sklenili, da takoj začno vojevanje. V Carigradu so se že naveličali čakanja. — Grško bode jako oviralo v vojevanji to, da bodo Francija, Anglija in Italija neutralizovale Sredozemsko morje, ko bi se začela vojna. Dosedaj so Grki upali s svojimi ladijami mnogo škodovati Turčiji, sedaj pa ne bodo mogli bojevati se po morji. To bode grško vojevitost gotovo precej pomanjšalo. — Zastopnikom velevlastij naznanila je grška vlada, da po njenih mislih sedaj demobilizacija ni mogoča. Ako je pa kralj druzih mislij, bode pa vlada odstopila.

Kakor je znano, je **nemški** cesar v prestolnem govoru, s katerim je otvoril pruski deželni zbor, izjavil se, da bode vlada zboru predložila predloge, kako bi se obvaroval nemški element v vzhodnih provincijah proti poljskemu natisku. Kakor čujemo, misli vlada nakupiti več kmetskih posestev na Poznanjskem, da jih bode izročila nemškim kmetom, kateri jih bodo polagoma v več letih državi plačali. Na ta način mislijo pruski državniki najhitreje ponemčiti to pokrajino. Vlada bode od deželnega zbora v ta namen zahtevala več milijonov.

Dopisi.

Iz Spodnje Šiške 18. januarja. [Izv. dop.] Včeraj popoludne ustanovila se je poddružnica svetega Cirila in Metoda za županiji Gorenja in Dolenja Šiška. V sobi Šišenske čitalnice zbralo se je nad 20 že oglašenih društvenikov in ob pol 3. uri otvoril je g. Franjo Ravnikar zborovanje z daljšim, stvarnim in patrijotično navdihnjenim nagovorom. Omenivši blagovestnikov, katera sta Slovane pisati učila in jih tako opravičila in ohrabrila k boju za obstanek in napredek, sklenil je svoj lepi navduševalni govor — s slavo in živijo! na presvetlega cesarja, kateremu moramo biti in smo hvaležni Slovenci za pravice, da smemo in moremo razvijati se in napredovati.

Čital je potem gosp. Anton Knez društvena pravila, koje so navzoči društveniki brez ugovora odobrili, ter so tudi jednoglasno izvolili v začasni odbor poddružnice: gg. Frana Ravnikarja prvomestnikom, Frana Drenika prvosed. namestnikom, Anton Kneza zapisnikarjem, Frana Bizjana zapisn. namestnikom, Ivana Suvo blagajnikom, Frana Adamiča blagajn. namestnikom.

Pred koncem zbora poudarja g. Fr. Drenik važnost ustanovljene poddružnici, rekoč, da je za spomin tisočletnice sv. blagovestnikov najprimerneje, da snujemo poddružnice društva sv. Cirila in Metoda. Tako se kažemo Slovenci hvaležne za nauke, katere sta slavna moža pred več nego tisoč leti Slovanom dajala, ter zidamo trdnjavice za varstvo narodne ideje v korenini. Naj bi torej vsak po vsej moči v krogu svojih znancev vabil k pristopu.

K sklepu zahvalil se je prvomestnik gosp. Fr. Ravnikar posebno g. Anton Knezu, kateri je največ storil za to, da je v okolici Ljubljane prva poddružnica sv. Cirila in Metoda nastala v „Šiški“, ter dostavil, da hoče v sosednem Št. Vidu osobno poizvedeti, nameravajo li lastno poddružnico za Št. Vidško faro osnovati ali žele pristopiti k poddružnici v Šiški, ter da hoče potem nemudoma predložiti pravila visoki vladi v potrjenje, upajoč, da novo društvo ne bode zadelo na ovire, o kakeršnih se čestokrat bero tožbe.

Iz Planine 17. januarja. [Izv. dop.] Kakor je že iz vabila znano, ki je bilo v Sl. Nar. objavljeno, napravili so Rakovski fantje dne 17. januarja t. l. plesni venček, ki je izpal v čast fantom vrlo dobro. Gosp. B. Tomšič pripustil je komiteju svojo lepo dvorano na razpolaganje. Okolu 8. ure začeli so gostje, kljubu sneženemu vremenu v tako obilnem številu prihajati, da so bile vse dvorane natlačene z gosti. Cerkničanji, Postojinčanji, Planinci, Logatčani bili so dobro zastopani, domačih gostov pa je bilo nenavadno veliko. Ob 9. uri prične dobro ubrani quintet prvo mazurko in mladi svet jel se je zibati v zelo okusno okrašeni dvorani. Prvo čvetvorko plesalo je 30 parov. Vendar je treba ravno pri tem plesu nekaj opomniti. Naj bo dovoljeno privatno mnenje izreči, namreč, čvetvorka naj bi se rajše opustila, kakor pa da bi se plesala na Rakeku. Ta zelo lepi in umetni ples potrebuje izurjenih plesalcev, še bolj pa dobro vajenega voditelja. Ako ni aranžêr vešč kadrilje, zastonj je trud, da bi se lepo in gladko izpeljala. Jedna figura napačno začeta, napravi zmešnjavo in navadno je potem s čvetvorko pri kraji. Prav fino pa bil je kotiljon z zelo primernimi šalami prirejen; napravil je mnogo smeha in veselja plesalcem, kakor gledalcem. Mej plesnimi točkami zapeli so nam pevci par prav dobro ubranih narodnih pesmij. Jed in pijača, kakor postrežba bila je prav povoljna. Se bomo li ta predpust še kdaj na Rakeku sukali?

Ž . . . . é

Domače stvari.

— (V denašnji seji deželnega zbora kranjskega) vsprejel se je za davkoplačevalce jako važen predlog, ki se glasi: „Deželnemu odboru se nalaga ter se pooblaščuje, da s c. kr. vlado predrugačenje dogovora z dne 29. aprila 1876 (zakon z dne 8. majnika 1876 drž. zak. št. 72) glede končnega uravnanja minima priklade na neposredne davke za zemljiščno-odvezni zaklad tako pogodi in sklene, da se oni s 15% na polni predpis vseh neposrednih davkov pri obveljanji določbe ustanovi, da ostane tudi v prihodnje predrugačenje tega minima odvisno od slučajne spremenitve splošnih merodajnih dačnih postavkov. — Deželnemu odboru se na to nalaga ter se pooblaščuje, da zadobi pritrjenje visokega državnega zastopstva in Najvišjo sankcijo za to skleneno priklado za neposredni davek.“ Poslanec Luckman je predlog stvarno in izvrstno podpiral isto tako poročevalec dr. Mosche. Vlada je zahtevala 20%. Potem se je rešila dolga vrsta prošenj. Poročilo upravnega odseka o občinskem redu in volilnem redu za stolno deželno mesto Ljubljana se je danes razdelilo. Poročevalec je poslanec dr. Papež. V jutršnji seji se bode mej poznejšimi točkami obravnavalo.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) izvolilo je v včerajšnjem občnem zboru g. J. Medena svojim častnim članom. Natančneje poročilo priobčimo jutri.

— (Ustanoviteljem podružnic družbe sv. Cirila in Metoda na spodnjem Štajerskem) naznanja odbor podružnice v Celji, da je z veseljem pripravljen, jim pri ustanovitvi podružnic pomagati s svetom, ulogami, pravili itd. Obračajo naj se na načelnika Celjske podružnice g. dr. Jos. Vrečka, ali njenega tajnika g. drd. Ivana Dečka, oba odvetniška kandidata v Celji pri g. dr. J. Sernci.

— (Železnica Ljubljana-Kamnik.) Predlogi, ki so se zastran te železnice v zadnji seji deželnega zbora kranjskega vsprejeli so sledeči: 1. „Kranjska dežela zagotavlja za gradnjo lokalne železnice od Ljubljanske postaje casarjevič Rudolfove železnice v Kamnik z dovlačnico k ondotni erarni praharni donesek za petdeset tisoč (50.000) goldinarjev avstr. veljave v notah. 2. S tem doneskom udeležila se bode dežela pri dobavi glavnice, namenjene za gradnjo navedene lokalne železnice s tem, da prevzame za 50.000 gld. avstr. velj. v notah glavinskih delnic delničarske družbe, katera se osnuje za to lokalno železnico. Ta udeležba je odvisna od pogoja, da bodoči koncesijonar dobavo ostale od državnega zaklada in od dežele nepokrite glavnice zagotovi v znesku, ki ga določi državna uprava, z izdatbo prioritetnih in glavinskih delnic družbe, katera se ima osnovati na ta način,

da prevzame bodoči koncesijonar poroštvo za to in glede izhajanja z glavnico, ki jo določi državna uprava za gradnjo. 3. Dividenda, katera pristoji prioritetnim delnicam, ki se izdado, ne sme se, predno nastane glavinskim delnicam pravica do prejemanja dividende, izmeriti više nego s pet odstotki. Glavinske delnice, ki jih dežela prevzame, morajo uživati jednake pravice, kakor one, ki jih prevzame država in kakor glavinske delnice delničarske družbe, katera se osnuje. 4. Uplačila za glavinske delnice, ki jih prevzame dežela, naj se zvrše v dveh letnih zneskih, ki se začneta od leta 1887. dalje, v onih rokih, katere določi državna uprava za uplačevanje glavinskih delnic, ki jih prevzame država. Prvi uplačilni obrok naj se nikakor ne uplača prej, dokler se do celega ne izkaže, da je uplačana in uporabljena še ostala glavnica za gradnjo, katere nima pokriti ne državni zaklad in ne dežela, ter da je omenjena lokalna železnica po določilih koncesije dodelana in javnemu prometu izročena. 5. Deželnemu odboru se naroča, da stavi v prihodnjem letu deželnemu zboru primerne nasvete, kako bode preskrbeti skleneni donesek."

— („Dieses Slovenische ist so ordinär!") Prijateljica našemu listu nam piše: Da nam naši zlobni protivniki na pot našega narodnega napora povsodi sipljejo trnje in osat, je žalibože žalostna istina, a da surove politične napade tira celo slabotna ženska v cerkev, hišo božjo, kjer ne bi smelo biti prostora politiki, je páč neodpustljivo in grozno. Preteklo nedeljo bila sem pri popoludanski službi božji v frančiškanski cerkvi. Kar se pririneta v cerkev skozi obilo množico vernikov dve gosposko opravljeni gospé s pajčalonom na obrazi, postojita in kakih pet minut, vlečeta na uho slovenske litanije. Mili glasovi našega jezika jima užgo toliko mržno, da se takoj kakor besni zopet rineta skozi veliko gnječo venkaj. Mej odhodom pa izusti jedna precej glasno: Dieses Slovenische ist so ordinär!" Občinstvo se je nejevoljno spogledovalo nad toli surovo kritiko in nespodobnim vedenjem gospij, ki se hoté prištevati naobraženim krogom. Za tako obnašanje je najboljša kritika Greuterjev: Pf..!

— (Vabilo) k občnemu zboru društva „Edinost" v Središči, ki bode v nedeljo 24. januvarija 1886 ob 6. uri zvečer v društveni sobi v Središči. Dnevni red: 1. Poročilo društvenega vodstva o društvenem delovanji in stanji. 2. Polaganje računov. 3. Volitev: a) treh pregledovalcev; b) predsednika; c) šestih odbornikov. 4. Predlogi. 5. Uplačevanje društvenine.

— (Vabilo k veselici), katero prirede Idrijski fantje dne 24. t. m. v dvorani gosp. F. Didiča. Spored. I. 1. Benjam. Ipavec: „Slovenec sem", moški zbor. 2. Schubert: „Podoknica", Flügelhornsolo. 3. B. Ipavec: „Ćuj ostra borja", mešan zbor. 4. J. Strauss: „Pert kraljice", Potpourri. 5. Loterija. II. Ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina 20 kr. za osebo. — Za družino 40 kr. Čisti dohodek je namenjen revni šolski mladini. Radodarnosti se ne stavijo meje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu".

Dunaj 19. januvarja. Deželne sodnije svétniki: Ledenig iz Ljubljane, Wellspacher iz Gradca, dr. Heiss iz Celovca imenovani so nadsodnijskimi svétniki v Gradci; svétnik nadsodnije Graške dr. Leitmaier imenovan je državnim nadpravnikom v Gradci in državni pravdnik Gerdešič v Rudolfovem nadsodnijskim svétnikom v Ljubljani.

Dunaj 19. januvarja. „Wiener Zeitung" objavlja imenovanje deželne sodnije svétnika Ledeniga v Ljubljani nadsodnije svétnikom v Gradci in državnega pravdnika v Rudolfovem Gerdešiča nadsodnije svétnikom v Ljubljani. — Cesar imenoval je profesorja na gimnaziji v Terezijanišči P. Riedla deželnim šolskim nadzornikom za Moravsko.

Praga 19. januvarja. V deželnem zboru govorili so še Wiedersperg in generalni govornik Russ in Clam Martinic. Ob 11. uri konec seje. Nadaljevanje danes.

Praga 18. januarja. Deželni zbor pričel je danes debato o predlogu Plenerjevem in Trojanovem. Poročevalec Faček pridržal si je besedo po končani debati. Govorili so: Plener kot poročevalec manjšine, Schmeykal, Matuš, Scharschmidt, grof Palffy, Bareuther, Gregr, Knotz. Potem se je seja pretrgala. Početkom večerne seje izjavil je namestnik najodločneje, da v zadevi nemškega „schulvereina" ni izdal nobene okrožnice, na kar se je debata nadaljevala.

Solnograd 19. januarja. Deželni zbor zaključil se je danes s trikratnimi „hoch"-klici na cesarja.

Atene 10. januarja. Grška izročila je noto, v kateri odklanja razoroženje, ker po dogodkih v Plovdivu navstala vprašanja še neso povoljno rešena.

Pariz 19. januarja. Princ Napoleon hudo obolel.

Pariz 18. januarja. Umrl je slikar Paul Jacques Baudry (ki je napravil slike za Veliko opero) v 58. letu.

Poslano.

Slavnim županstvom: v Borovnici, na Vrhniki, v Dolenjem in Gorenjem Logatci, v Planini, v Postojini in v Cerknici!

Usojam se podpisani s tega mesta naznanjati, da je slavno glavno ravnateljstvo južne železnice povsem ustreglo prošnji, katero sem tukaj v Vašem imenu zastopal, da bi se mej Postojino in Ljubljano dopolnila vožnja prilika za osobe.

S 1. dnem februvarja meseca bode vlak št. 119 od postaje Št. Peter pa do Ljubljane vozil tudi osobe. Vožnji red tega vlaka je naslednji:

Št. Peter	odhod ob	3. uri	5	min.	zjutraj.
Prestranek	„ „	3. „	24	„	„
Postojina	„ „	3. „	53	„	„
Rakek	„ „	4. „	28	„	„
Logatec	„ „	5. „	12	„	„
Borovnica	„ „	6. „	15	„	„
Ljubljana	dohod „	7. „	17	„	„

Voznina bode tista, kakor pri mešanem vlaku, a izdajale se bodo tudi tour- in retour-voznice po znižani ceni, kakeršne so že uvedene v relacijah Št. Peter-Ljubljana.

Pripomnim naj še, da je našo prošnjo podpirala tudi sl. trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani in sicer brez odloga po postrežljivosti njenega tajnika, gosp. ces. svetnika J. Murnika.

Slavnemu glavnemu ravnateljstvu, oziroma obratnemu odboru južne železnice pa gre častno priznanje, da je z nesebičnim ozirom na potrebe dotičnih naših krajev blagovolilo tako ugodno rešiti našo prošnjo!

Na Dunaji, 17. januvarja 1886.

Drd. Danilo Majaron.

prinaša v 2. številki sledeče: Prekmorska pošta. Pesen. Zložil S. Gregorčič. — Nekdaj — sedaj. Pesen. Zložil Fr. Gestrin. — Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) — Srcu. Pesen. Zložila Zorislava. — V prvotnost nazaj... Fantazija. Spisal Danilo. — Glasbeni pogovori. Piše Lucila Podgornikova. I. — Hrvaški spomini. Spisal J. Trdina. (Dalje.) — Umstvene razmere v Iztočni Rumeliji. Priobčil Anton Bezenšek. — O naši politični reorganizaciji. II. — Naše slike. Ubežniki. Slovenec iz tržaške okolice. — Pogled po slovanskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. — „Slovan" velja za celo leto 4 gld. 60 kr., za polu leta 2 gld. 30 kr. in za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški" zelo odlikujejo od druzih sredstev, s svojim prebavljenje pospešujočim in želodec okrepčujočim uplivom. Cena škateljici 1 gld. Po poštnem povzetji razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3(20—1)

Poslano.

Vsakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezni izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obračati največo pozornost. Našim preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katera hitro in brez zlih nasledkov čistijo kri, krepé njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vspehom **bolezni, ki izvirajo iz spridene krvi (brez živega srebra), žalostne nasledke skrivnih navad,** nadalje **slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastarane rane, grinte, izpadanje las, trganje** in **revmatizem, vse ženske bolezni. Trakuljo** odstranimo po posebnej metodi, celo pri otrocih v malo urah. **Kilove** ozdravimo na racijonalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s poštno znamko za odgovor. (709—8)

Privatna klinika **„Freisal"** v **Solnogradu** (Avstrija).

Tujci:

18. januvarja.

Pri Slonu: Bruneli iz Trsta. — Bachrich z Dunaja. — Walmarin iz Trsta.

Pri Maliči: Grof Zichy, Schwank z Dunaja. — Resel iz Gradca. — Horowitz, Hoffman z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
18. jan.	7. zjutraj	726·69 mm.	— 6·0° C	sl. svz.	obl.	1·40 mm. snega in dežja.
	2. pop.	723·69 mm.	— 1·4° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	721·65 mm.	— 2·6° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura — 3·3°, za 1·3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 19. januvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta		84 gld.	10	kr.
Srebrna renta		84 „	30	„
Zlata renta		111 „	80	„
5% marčna renta		101 „	40	„
Akcije narodne banke		870 „	—	„
Kreditne akcije		296 „	75	„
London		126 „	25	„
Srebro		— „	—	„
Napol.		10 „	—	„
C. kr. cekini		5 „	91	„
Nemške marke		61 „	90	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	128 „	—	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170 „	40	„
Ogrska zlata renta 4%		100 „	85	„
„ papirna renta 5%		92 „	70	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		104 „	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	117 „	—	„
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		126 „	50	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		116 „	—	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		105 „	80	„
Kreditne srečke	100 gld.	178 „	—	„
Rudolfove srečke	10 „	19 „	40	„
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	109 „	80	„
Trammway-društ. velj. 170 gld. a. v.		199 „	50	„

Proda se po nizki ceni

Brockhaus Conversations-Lexikon.

Izdaja iz leta 1883. (22—3)

Kje? se izve pri upravništvu „Slovenskega Naroda".

Trgovski pomočnik, slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen, kateri ima **1500** do **2000 gld.** gotovine, **vsprejme se** za

sodružnika

k firmi, katera se peča z razpošiljatvijo kolonijalnega in druzega jedilnega blaga in južnega sadja. Več o tem se izve pri upravništvu „Slovenskega Naroda". (26—3)

Blizu **Litijskega trga proda se** iz proste roke, oziroma **dá v najem**

mlin s štirimi tečaji in stope z osmimi pahovi

in jako močno vodno silo.

Če se bodo želelo, pridalo se bode nekaj **zemljišč.** — Kaj več pove **Anton Roth v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 34.** (16—3)

Erven Lucas Bols, c. k. dvorni zalagatelji, k. nizozem. dvorni zalagatelji,

ustanovljeno leta 1575, **Amsterdam,**

katerih specijalitete:

Curacao-Anisette, se dobi v prvih prodajalnicah v deželi. (534-20)

(Curacao-sko aniško žganje)

Prodaja lepega posestva.

V Vidmu pri Velikih Lašičah na tako zvanem Dobrem polji (Gutenfeld) **proda se** pod dobrimi pogoji **lepo posestvo,** obstoječe **iz hiše s krčmo in pokritim kegljiščem, štacune, hlevov in kletij, na novo lepo zidane opekarnice in njiv;** to posestvo proda se za okoli **10.000 gld.,** tako, da se polovica plača takoj, drugo pa v obrokih, ali se pa dá tudi za **500 gld. letnine v najem.**

Kupci naj se oglasijo pismeno ali osobno pri gosp. **Antonu Drufovku,** veleposestniku v **Mirni** pri **Gorici,** ali pa pri pooblaščencu gosp. **Franu Kerševani-ji** v **Dornbergu** pri **Gorici.** (30—2)

Kri čistilne krogljice

so se vselej sijajno osvedočile pri **zabasanji človeškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrpnenih udih, skaženem želodci, pomanjkanju slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih,** in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljana sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (650—12)

„LEKARNA TRNKOCZY"

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne".